

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget fremsættes med henblik på en fuldstændig gennemførelse af Rådets direktiv nr. 90/313/EØF om fri adgang til miljøoplysninger, der er optrykt som bilag til forslaget.

Direktivet er udstedt med hjemmel i traktatens art. 130S, og en medlemsstat kan efter ordlyden selv bestemme, om den vil benytte direktivets adgang til at fastsætte begrænsninger i aktindsigt i miljøoplysninger. En medlemsstat er derfor kun forpligtet til ikke at indskrænke adgangen til aktindsigt mere end direktivet hjemler, men kan omvendt vælge at give ret til aktindsigt i større omfang.

Offentligheds- og forvaltningslovens regler om adgang til aktindsigt ses ikke, med de undtagelser der følger af dette forslag, at indskrænke retten til aktindsigt ud over, hvad direktivet giver mulighed for.

Direktivets væsentligste bestemmelser har derfor længe været gældende i Danmark i medfør af offentlighedsloven og forvaltningsloven. Forhandlingerne om direktivet blev fra dansk side ført med henblik på en fuldstændig overensstemmelse mellem de gældende danske regler og direktivet. Det lykkedes imidlertid ikke til fulde, idet direktivet går videre end loven på tre punkter.

For det første giver direktivet ret til aktindsigt i miljøoplysninger hos en videre kreds end i den danske lovgivning. For det andet fastsætter direktivet en absolut frist på 2 måneder inden for hvilken, der skal være truffet afgørelse i en sag om aktindsigt. Og for det tredje kan retten til aktindsigt i miljøoplysninger efter direktivet ikke begrænses af, hvornår disse oplysninger er tilvejebragt eller af andre særlige regler, som tilfældet er efter offentlighedsloven og forvaltningsloven.

Statslige og kommunale merudgifter/besparelser

Der er to punkter i forslaget, der kunne tænkes at påvirke ressourceforbruget hos de myndigheder og virksomheder, der er omfattet af offentlighedsloven. Det drejer sig om den absolutte frist på 2 mæ-

der for afgørelse i en sag om aktindsigt og den udvidede adgang til aktindsigt i gamle dokumenter.

Både efter offentlighedsloven og efter forvaltningsloven kræves en reaktion indenfor 10 dage, såfremt anmodningen ikke umiddelbart kan afslås eller efterkommes. Ombudsmanden har i sin beretning for 1990 (side 50f) udtalt, at 10 dages fristen, selv om den ikke er absolut, har som forudsætning, at afgørelser om aktindsigt normalt træffes inden 10 dage. Udskydelse af afgørelsen herudover kræver en nærmere begrundelse. På denne baggrund skønnes 2 måneders fristen ikke at medføre hverken merudgifter eller besparelser.

Offentlighedsloven og forvaltningsloven giver som udgangspunkt kun ret til aktindsigt i dokumenter udfærdiget efter henholdsvis den 1. januar 1971 og den 1. oktober 1964. Der er dog ret til aktindsigt i dokumenter med faktiske oplysninger, der er udfærdiget tidligere, hvis oplysningerne har været af væsentlig betydning for afgørelsen i en sag efter de nævnte tidspunkter. Direktivet hjemler ikke mulighed for tidsmæssige begrænsninger i adgangen til aktindsigt, hvilket der må tages højde for ved gennemførelsen. Udvidelsen skønnes dog ikke at kunne medføre merudgifter, da der næppe ligger miljøoplysninger fra tiden før, der efter dansk ret bliver givet adgang til aktindsigt, som ikke vil falde ind under retten til aktindsigt efter de gældende regler.

Lovforslaget indeholder i § 5, stk. 2, hjemmel til at fastsætte regler om gebyr for meddelelse af aktindsigt i oplysninger, der foreligger på andet end papir. Bestemmelsen antages at give hjemmel til at fastsætte gebyrer, der dækker de modsvarende omkostninger.

På den baggrund skønnes forslaget ikke at give anledning til merudgifter for virksomhed omfattet af de gældende bestemmelser i offentlighedsloven og forvaltningsloven.

Forslaget kan imidlertid indebære merudgifter for stat og kommuner i forbindelse med de virksomheder, der ikke før har været omfattet af pligten til at give aktindsigt, men som nu omfattes i medfør af § 1, stk. 2. Det kan bl.a. være tilfældet, hvor virksomhe-